

A GYÖNGYÖSI BERZE NAGY JÁNOS GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2023

Intézményi iktatószám: klik031597001/2096-2/2023

Tartalomjegyzék

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	3
AZ ISKOLA MŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS ALAPADATOK	4
AZ ISKOLA NEVE, CÍME, OM AZONOSÍTÓJA.....	4
AZ INTÉZMÉNY FENNTARTÓJA.....	4
A GYÖNGYÖSI BERZE NAGY JÁNOS GIMNÁZIUM NEVELÉSI PROGRAMJA	5
A GYÖNGYÖSI GIMNÁZIUM.....	5
ALAPELVEK ÉS CÉLOK.....	5
<i>Általános alapelveink</i>	5
<i>Az iskolánk nevelő-oktató munkájának céljai</i>	6
<i>A céljaink eléréséért végzendő feladatok</i>	6
A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA.....	7
<i>A pedagógus helyi intézményi feladatai</i>	7
<i>Az osztályfőnöki munka tartalma</i>	8
A GIMNÁZIUMOT ELVÉGZŐ TANULÓKKAL SZEMBENI ELVÁRÁSAINK.....	8
NEVELŐ MUNKÁNKAT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK, ELJÁRÁSOK, NEVELÉSI MÓDSZEREK.....	8
<i>A meggyőzés, a felvilágosítás, tudatosítás módszerei</i>	8
<i>A tevékenység megszervezésének módszerei</i>	8
<i>A magatartásra ható módszerek</i>	9
ORSZÁGOS MÉRÉS, ÉRTÉKELÉS.....	9
BŰNMEGELŐZÉS, BIZTONSÁG.....	9
<i>Belső intézkedések</i>	9
<i>Külső intézkedések</i>	9
<i>Közös intézkedések</i>	9
ESÉLYEGYENLŐSÉG.....	10
EGÉSZSÉGMEGŐRZÉS, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS.....	10
A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....	10
KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS.....	11
<i>Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei</i>	11
<i>Szervezett tanulói közösségeink</i>	12
<i>A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink</i>	12
SZERVEZETI KULTÚRÁNK FEJLESZTÉSÉNEK ESZKÖZRENDSZERE.....	13
<i>Hagyományörzés, a gimnáziumhoz tartozás tudatának erősítése</i>	13
ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT.....	14
A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK ELVEI ÉS FORMÁI.....	14
<i>Az Alumnus Eminens a művészetért és a kultúráért díj odaítélésének kritériumai és eljárási rendje</i>	16
A DIÁKÖNKORMÁNYZAT.....	16
A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE.....	16
A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK.....	16
<i>Tehetséggondozó és szakköri foglalkozások</i>	17
<i>Pályaorientáció</i>	17
<i>Minősített Tehetséggondozó Műhely</i>	17
<i>Versenyek, vetélkedők</i>	20
ISKOLAI KÖNYVTÁR.....	20
ISKOLAI TÚRANAP.....	21
AJÁNLOTT (NEM KÖTELEZŐ) TANÓRÁN KÍVÜLI NEVELÉSI-OKTATÁSI LEHETŐSÉGEK.....	21
<i>Múzeumpedagógiai foglalkozások</i>	21
<i>A Mátra Múzeummal egyeztetett módon</i>	21
<i>Tanulmányi kirándulások</i>	21
<i>Erdei iskola</i>	21
<i>Táborok</i>	21
<i>Kulturális kapcsolatok</i>	21
<i>Szabadidős foglalkozások</i>	22
<i>Iskolai sportélet</i>	22
<i>Hit- és vallásoktatás</i>	22
<i>A kötelező tanórákon kívül igénybe vehető iskolai foglalkozások, szolgáltatások</i>	22

A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	23
<i>A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenység</i>	23
<i>Sajátos nevelési igényű tanulók oktatása</i>	23
GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEM.....	26
<i>A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység</i>	26
A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK KÖZTI INFORMÁCIÓÁRAMLÁS RENDJE	27
A GYÖNGYÖSI BERZE NAGY JÁNOS GIMNÁZIUM HELYI TANTERVE	29
A GIMNÁZIUM ÁLTAL VÁLASZTOTT KERETTANTERV	29
A KERETTANTERVI ÓRASZÁMOK FELETTI FOGLALKOZÁSOK TANANYAGA	29
A TANKÖNYVEK, SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK MEGVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	29
AZ ISKOLA KIEMELT PEDAGÓGIAI FELADATAI.....	29
<i>Fejlesztési területek – nevelési célok</i>	29
MINDENNAPOS TESTNEVELÉS A GIMNÁZIUMBAN	30
<i>A mindennapos testnevelés legfeljebb heti 2 órájának az NKT 27. § (11) bekezdése alapján történő kiváltására vonatkozó eljárásrend</i>	31
VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK ÉS FOGLALKOZÁSOK	32
A GIMNÁZIUMBAN VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK	32
AZ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK TÉMAKÖREI.....	32
FOGLALKOZÁSOK LÁTOGATÁSA AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA LETÉTELÉT KÖVETŐEN	33
AZ INTÉZMÉNY KÉPZÉSI FORMÁI.....	33
<i>A nyolcosztályos gimnáziumi képzés</i>	33
<i>A négyosztályos gimnáziumi képzés</i>	33
AZ ISKOLÁBA VALÓ FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL FELTÉTELEI	33
<i>A szóbeli felvételi vizsga követelményei</i>	33
<i>Eljárás a felvételi rangsorok kialakításakor azonos pontszám esetén</i>	33
<i>Más iskolából való átvétel</i>	34
A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI	34
A CSOPORTBA SOROLÁS ELVEI	34
ÉRTÉKELÉS	35
<i>A magatartási osztályzat tartalmának követelményei</i>	35
<i>A szorgalmi osztályzat tartalmának követelményei</i>	35
<i>Az elbírálás további szempontjai</i>	36
<i>A tantárgyak teljesítésének elbírálása</i>	36
AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁSOK FORMÁI, RENDJE, KORLATAI, ARÁNYAI, PÓTLÁSÁNAK SZABÁLYAI. 38	
AZ OTTHONI ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLATAI.....	38
A TANÉV IDŐBEOSZTÁSA	38
FEGYELMEZŐ INTÉZKEDÉSEK ÉS FOKOZATAIK	39
TANTERVI ÓRAHÁLÓ (NAT 2020. SZERINTI).....	40
ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	41
KÖZZÉTÉTEL	41
MELLÉKLETEK	42
1. SZ. MELLÉKLET: ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK.....	42
<i>Akcióterv és megvalósulás</i>	42
2. SZ. MELLÉKLET: EGÉSZSÉGNEVELÉSI, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM.....	44
<i>Az egészségnevelés céljai és feladatai</i>	44
<i>Az egészségnevelés szinterei az iskolánkban</i>	44
<i>Feladataink az egészségfejlesztés területén</i>	45
<i>A tanulók fizikai állapotának mérése</i>	46
<i>Az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolai terv</i>	46
3. SZ. MELLÉKLET: A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ELJÁRÁSI SZABÁLYAI.....	47
<i>A vizsgák követelményei</i>	47
<i>A tanulmányok alatti vizsgák fajtái és időpontjuk, illetve lebonyolításuk módja</i>	47
<i>Az egyes vizsgatárgyak követelményei és részei</i>	47
<i>Az osztályvizsgák eljárásrendje</i>	48
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	50

Jogsabályi háttér

A pedagógiai program elkészítésénél az alábbi jogszabályi előírásokat vettük figyelembe:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A tanév rendjéről szóló mindenkor miniszteri rendelet
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet - a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

Az iskola működésével kapcsolatos alapadatok

Az iskola neve, címe, OM azonosítója

Gyöngyösi Berze Nagy János Gimnázium
3200 Gyöngyös, Kossuth Lajos utca 33.
OM azonosító száma: 031597

Az intézmény fenntartója

Hatvani Tankerületi Központ
3000 Hatvan
Radnóti tér 2.

A Gyöngyösi Berze Nagy János Gimnázium nevelési programja

A gyöngyösi gimnázium

Az 1634-ben alapított gyöngyösi gimnázium az ország egyik legnagyobb múlttal rendelkező középiskolája. Az iskola több évszázados története az értékkövető magatartás és az emberi helytállás számos példáját mutatja egykori tanítványainak és tanárainak. Úgy érezzük, ez a múlt is kötelez bennünket annak a megvalósítására, amit pedagógiai programunkban összefoglaltunk. A gimnázium tanári kara komoly követelményeket támaszt és képvisel mind az egyes szakmai tárgyakat, mind az iskolában - és azon kívül is - elvárt viselkedés szabályait illetően.

Figyelembe véve, hogy iskolánk a Mátraaljai térség egyetlen gimnáziuma, a tehetséges tanulóink fejlesztésére különös gondot fordítunk. Ennek megfelelően fontos szerepe van intézményünkben a tehetséggondozásnak. A tehetségfejlesztő tanulási környezet fenntartásának lényeges eleme a tanáraink naprakész, magas színvonalú tudása és szakmai tájékozottsága. Ennek egyik eszközeként az iskola tanárai és segítő munkatársai rendszeresen élnek a tudásuk, felkészültségük megújítását szolgáló továbbtanulási, továbbképzési lehetőségekkel. Tudatában vagyunk annak, hogy diákjaink a majdani felsőfokú tanulmányok megalapozását várják el tőlünk. A tanítás rendjét úgy kell megszerveznünk, illetve a tantervet olyan módon kell összeállítanunk, hogy a lehető legtöbb diákot fel tudjunk készíteni az általuk választott emelt szintű érettségi vizsgára.

Ugyanakkor azzal is tisztában vagyunk, hogy az iskolánkban nevelkedő fiatalok ebben az életkorban a legfogékonyabbak azoknak az értékeknek, illetve készségeknek a befogadására, amelyek meghatározzák felnőttkoruk életminőségét. Ezért szerepelnek hangsúlyosan pedagógiai programunkban a tanórán kívüli nevelési lehetőségek (hangversenyek, kirándulások, táborok stb.).

Végezetül arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyerekek az iskola falai között töltött éveket örömmel, jókedvvel éljék meg.

Alapelvek és célok

A gimnázium cél- és feladatrendszerének kidolgozásához a világtrendeket, a társadalmi igényeket, valamint a tanulók és a szülei igényeit kell figyelembe venni. A világ haladási irányához való igazodásban irányt mutatnak az EU ajánlásai, az Emberi jogok egyetemes nyilatkozata és a Nemzetközi egyezmény a gyermekek jogairól. A társadalmi igényeket a Köznevelési törvény, a Nemzeti alaptanterv és a kerettanterv jeleníti meg.

Általános alapelveink

- A nevelésnek legelőször is értékeket és eszméket kell közvetítenie, melyek a tanulók számára a világot és saját életüket felfoghatóvá teszik.
- Tanulóink tanulmányi tevékenysége is járuljon hozzá a tudásalapú társadalom kialakulásához.
- Az ismeretek megtanítása során a korszerű tudásanyag átadására és a kor követelményeinek megfelelő képességek kialakítására kell törekedni.
- Kellő egyensúlyt kell találni az ismeretanyag-átadás és a kompetenciák elsajátítása között. Kiemelt kulcskompetenciák programunkban: életvezetési ismeretek, a környezettudatos életvitel, az egészséges életmódra nevelés, a tehetség gondozása, a tartalmas és értékes élet érdekében.
- Minden tanulót hozzá kell segíteni ahhoz, hogy saját lehetőségeinek maximumát érje el, életkorának és személyi előfeltételeinek megfelelő ütemben és használható tudás birtokába jusson.
- A tanuló személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben kell tartani.

Az iskolánk nevelő-oktató munkájának céljai

A Gyöngyösi Berze Nagy János Gimnázium nevelőtestülete olyan tanulási-tanítási környezetet alakított ki és fejleszt folyamatosan tovább, amely az intézmény tanulóit céljainkként a következő irányokban fejleszti:

- Boldog és kiegyensúlyozott élet
- Az általános erkölcsi normák és civilizációs együttélési szabályok szerinti viselkedés
- Az alapvető emberi jogokra való igény és annak gyakorlása
- Humanista értékrend a gondolkodásban és a cselekedetekben
- Anyanyelvi kultúra művelése és a hagyományok tisztelete
- Egyetemes műveltség megszerzésének igénye
- A matematikai és természettudományos műveltség alapjai
- Idegen nyelvi kommunikációs képességek jó szintje
- Korszerű információkezelő jártasságok
- Egészséges életvezetés és környezettudatos viselkedés
- Önszerveződés, önkormányzás, csoportos érdekérvényesítési technikák
- Kötelességtudat és felelősségérzet
- Nyitott és alkotó gondolkodás és kitartó gyakorlatias tevékenykedés

A céljaink eléréséért végzendő feladatok

Céljaink megvalósulásáért iskolánk minden pedagógusának a következők a feladatai:

- Saját, személyes példájával támassza alá általános céljaink fontosságát és szükségességét
- Törekedjen a személyre szóló nevelésre, fejlesztésre, az egyéni képességek kibontakoztatására
- Alakítson ki és tartósan tartson fenn motivációt az iskolai tanulással és különösen szaktárgyával kapcsolatban

- Törekedjen a módszerek korszerűsítésére a tanításban, a tananyag átadásának változatos módszereit alkalmazza.
- Folyamatosan fejlessze a diákok tanulási módszereit, segítse őket eredményes tanulási technikákhoz.
- Éljen a helyzetek adta nevelési lehetőségekkel, szükség esetén teremtsen olyan szituációkat, melyek fejlesztik tanulóink erkölcsét, viselkedését, társadalmilag elfogadott életvitelét.
- Törekedjen a szociális különbségekből adódó hátrányok csökkentésére, valósítsa meg a tanulókra vonatkozóan a teljes esélyegyenlőséget.
- Óvja a tanulókat az áldozattá válástól, működjön együtt a bűnmegelőzésben a hatóságokkal.
- Tartsa fontosnak az egészségmegőrzést, az egészséges életmódra nevelést a tanórán és a tanórán kívüli nevelési helyzetekben is.
- Minden tanórán és nevelési helyzetben fejlessze azokat a képességeket, amelyek az emberekkel és a környezetükkel való kiegyensúlyozott kapcsolattartáshoz szükségesek.
- Adjon mintákat az egyéni és a közérdek összeillesztésére.
- Figyeljen fel a deviáns magatartásra, értékelje, korrigálja azokat.
- Olyan feladatrendszert használjon, amelyik alkalmas a kitartás, megbízhatóság, becsületesség képességének fejlesztésére.
- Demokratikus óra és osztályvezetéssel is neveljen az egyetemes emberi jogokra.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma

A pedagógus helyi intézményi feladatai

A nevelő és oktató tevékenység keretében az ismereteket igényesen, tárgyilagosan, szakszerűen közvetíti. Folyamatosan ellenőrzi, értékeli a tanulói teljesítményt, arról tájékoztatja a tanulót és a szülőt. A szülő és a tanuló javaslataira és kérdéseire érdemi választ ad. A tevékenysége során figyelembe veszi a tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődési ütemét és szociális helyzetét. A szaktárgya tanítása során betartja és betartatja a balesetvédelmi szabályokat. Baleset esetén megteszi a szükséges intézkedéseket. Tiszteletben tartja a tanulók emberi méltóságát és jogait. Szakmai és nevelői munkáját az iskola pedagógiai programjának szellemében végzi. Vezeti a haladási és osztályozó naplót, nyilvántartja a hiányzásokat. Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken, tantestületi fogadóórákon, jelen van az iskola ünnepségein. Aktívan részt vesz a szaktárgyainak megfelelő munkaközösségek munkájában. Segíti a tehetségek kibontakozását, a tanulmányi versenyekre való felkészülésüket, felkérésre részt vesz a versenyek szervezésében és lebonyolításában. Megbízás esetén részt vesz az érettségi és felvételi bizottságok munkájában. Felkészíti a tanulókat az érettségi vizsgára. Szervezi a pedagógiai programban és az iskolai munkatervben megjelölt tanórán kívüli foglalkozásokat. Folyamatosan bővíti, frissíti szakmai ismereteit, szakmai továbbképzéseken vesz részt. Lehetőségeihez, az iskola adottságaihoz mérten korszerű pedagógiai és tanári eszközöket használ, köztük a csoportmunkát, a projektoktatást, prezentációs órát stb. Folyosóügyeletet lát el az óráközi szünetekben, illetve felügyelő

tanárként közreműködik tanulmányi versenyeken és az érettségi vizsgán. Kíséri a diákokat az iskolán kívüli rendezvényekre, és ott gondoskodik felügyeletükről.

Az osztályfőnöki munka tartalma

Osztályfőnökként szervezi, felügyeli az osztály közösségi életét, segíti annak önszerveződését. Törekszik a tanuló személyiségének alapos megismerésére, segít a pályaválasztásban. Elvégzi a megbízatásából adódó adminisztrációs teendőket (törzskönyv/ törzslap, bizonyítvány, e-napló, igazolások, záradékok). Összefogja az osztályban tanító szaktanárok közösségét. Értékeli a tanulók magatartását és tanulmányi szorgalmát. Nyilvántartja a közösségi szolgálat teljesítését. Szülői értekezleteket tart.

A gimnáziumot elvégző tanulókkal szembeni elvárásaink

- Stabil alapismeretekkel rendelkeznek, jó tanulási módszereket sajátítottak el és fogékonyak a változások iránt.
- Jó a kommunikációs készségük és képesek önálló problémamegoldásra.
- Megfelelő szinten kommunikálnak valamely idegen nyelven, nyitottak más kultúrák és szokásrendszerek iránt.
- Képesek a szükséges információk megszerzésére, kezelésére és feldolgozására.
- Kellő önfegyelemmel és önismerettel rendelkeznek.
- Kialakították saját, a társadalmi normákhoz igazodó értékrendszerüket, és önálló életvitelre képesek.
- Belső stabilitásra és harmóniára törekednek, igyekeznek megérteni mások igényeit, és elsajátították a társadalom együttélési szabályait.
- Gondolkodásukat áthatja a humanizmus, a társadalmi felelősség, a művészetekkel és a természeti értékekkel szembeni fogékonyság és a környezettudatosság.
- Testi adottságaiknak megfelelő fizikai képességekkel rendelkeznek.

Nevelő munkánkat segítő eszközök, eljárások, nevelési módszerek

A meggyőzés, a felvilágosítás, tudatosítás módszerei

Az iskolánk tantárgyi tanterveiben részletezett oktatási módszereken túl használjuk a meggyőzés, a személyes példamutatás, példaképállítás és példaképkövetés, a bírálat és önbírálat, a felvilágosítás, a tudatosítás és vita módszerét.

A tevékenység megszervezésének módszerei

Feladatadás, követelés, megbízás, segítségadás, ösztönzés, ellenőrzés, értékelés, játék és gyakorlás.

A magatartásra ható módszerek

Helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret, jutalmazás, felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, felszólítás, követelés, elmarasztalás, büntetés.

Országos mérés, értékelés

Lebonyolításukat az igazgatóhelyettes koordinálja és felügyeli. Az országos mérés, értékelés keretében fitességi mérést szervezünk a tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatára. A mérést a központilag megadott módszertani anyagok alapján a testnevelés tantárgy munkaközösségének tagjai végzik. Elvégezzük intézményi szinten a rendezvényértékeléseket, az érettségi vizsgák értékelését, összehasonlító elemzést országos és vármegyei viszonylatban a gimnáziumi rangsorokat illetően.

Bűnmegelőzés, biztonság

Belső intézkedések

- Az iskola a saját eszközeivel biztosítja a potenciális áldozatok védettségét.
- A tanítási idő alatt az intézmény épületét engedély nélkül elhagyni nem lehet.
- Az intézmény állandó portaszolgálatot tart fenn és zártláncú kamerahálózatot üzemeltet. A riasztórendszer távfelügyeletét szakemberek látják el.
- Minden nevelési helyzetben követjük, az osztályfőnöki órákon pedig direkt módon is megfogalmazzuk a tanulóink számára az alapvető közösségi, erkölcsi normákat.
- Az osztályfőnöki órákon, helyi tantervben hangsúlyos helyet kap az erőszakmentes konfliktuskezelési technikák gyakoroltatása.

Külső intézkedések

- A saját eszközeinkkel nem kezelhető krízishelyzetek elhárításához szakember (rendőrség) közreműködését kezdeményezzük.

Közös intézkedések

- A szülőket folyamatosan tájékoztatjuk a törekvéseinkről, megjelölve az általuk követendő helyes irányt.

Esélyegyenlőség

Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók oktatási és szociális körülményeire. Egyenlő hozzáférést biztosítunk a minőségi oktatáshoz, megőrizzük a diszkrimináció- és szegregációmentességet. Hatékony ifjúságvédelmi munkát folytatunk, kapcsolatot tartva a gyermekjóléti szervezetekkel.

A Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Program gimnáziumra vonatkozó részletes feladatait az intézmény Esélyegyenlőségi Terve rögzíti. (1. Melléklet)

Egészségmegőrzés, egészségfejlesztés

Az intézményben iskola-egészségügyi ellátás működik, iskolaorvos és iskolavédőnő szakszerű működésével.

Feladataik alapvetően az egészségi állapot felmérése, szűrések, ellátás, az egészségvédelem, felvilágosítás, tanácsadás.

Kiemelt feladatunk az egészséges életmódra szoktatás, az alkohol- és drogmegelőzési programban való részvétel, a lelki egészség erősítése, az edzettségi állapot fejlesztése.

A helyi tantervekbe – elsősorban a biológia, kémia, osztályfőnöki, testnevelés – be vannak építve az egészségmegőrzés szempontjai.

Mindezen sokrétű tevékenységet szakszerűen írja le és ütemezi a gimnázium Egészségnevelési, egészségfejlesztési programja (ld. 2. sz. melléklet)

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Gimnáziumunk pedagógiai programja a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, valamint a helyi sajátosságokból adódó hagyományokra és szükségletekre épül. Ezért alapvető feladatunk a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejleszteni. Célunk, hogy tanulóink

- a különböző adottságaikkal
- az eltérő mértékű fejlődésükkel
- az iskolai és azon kívüli tanulásukkal
- érdeklődésüket érintő egyéb tevékenységükkel
- szervezett ismeretközvetítéssel

minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. Elfogadjuk azt a pedagógiai elvet, amely a személyiségfejlesztés feladatait négy területre bontja:

- az értelem kiművelése (kognitív kompetencia)
- segítő életmódra nevelés (szociális kompetencia)

- egészséges és kulturált életmódra nevelés (személyes kompetencia)
- a szakmai képzés alapozása (speciális kompetencia).

A fentiekből következően tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A tanulók erkölcsi nevelése. Feladat: az alapvető egyetemes erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása életvitelben és magatartásban, meggyőződéssé alakítása.
- A tanulók értelmi nevelése Feladat: az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés, az állandó tanulás igényének, a nyitottságnak a kialakítása.
- A tanulók közösségi - társas kapcsolatokra felkészítő – nevelése. Feladat: az emberi együttélés szabályainak, társadalmi normáinak a megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség fejlesztése. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése. Feladat: az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra, szolidaritásra készítő érzelmek kialakítása.
- A tanulók akarati nevelése. Feladat: az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a hatékony munkavégzés, a szorgalom, a céltudatosság és áldozat vállalás, az elkötelezettség, a kudarctűrő képesség és a sikervágy együtteseinek kezelése, fejlesztése.
- A tanulók nemzeti nevelése. Feladat: a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismerése, értékeinek tisztelete. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek megbecsülése, ápolása. A hazaszeretet érzésének, mint értéknek a fenntartása. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerése.
- A tanulók állampolgári nevelése. Feladat: az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai közéletben való részvételre. Megtanítani, kipróbáltatni azokat a lehetőségeket, hogy miként élhet a tanuló a jogaival.
- A tanulók munkára nevelése. Feladat: az emberek által végzett munka társadalmi és egyéni szinten való fontosságának a tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása, a környezettudatos magatartás elveinek a megismertetése, a környezet- és egészségvédelem szempontjait is figyelembe véve.
- A tanulók testi nevelése. Feladat: a testi képességek fejlesztése, a testmozgás, az edzettség iránti igény felkeltése. A testileg és lelkileg egészséges személyiség kialakítása. Az egészséges életmód fontosságának felismertetése és gyakoroltatása. Az egészségvédő képességek, a balesetelhárítási technikák elsajátíttatása.

Közösségfejlesztés

Az emberi élet alapja a társas valóság. A közösségi nevelés célja a közösségben élés képességének elsajátíttatása. Színterei: a család, az iskola, az iskolán kívüli közösségek.

Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei

- tanórák
- tanórán kívüli szervezett foglalkozások
- kortárs csoportok, diákok által szervezett és irányított diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenység

Szervezett tanulói közösségeink

Legjelentősebb tanulói közösségeink: iskolaközösség, évfolyam, osztály, tanulócsoport, önképzőkörök, könyvklub, szakköri csoport, diákönkormányzat, diáksportkör, sportszakosztályok, énekkarok, színjátszó csoport, az iskolarádió és diákújság szerkesztősége.

Iskolánk szívesen fogadja és támogatja új tanulói közösségek szerveződését.

A tanulók közösségben, ill. közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának fontos feladata. A közösségfejlesztés a tanórán is jelen van, hiszen egy osztály tanulóit, mint közösséget össze kell, hogy tartson a közösségi érdek, a közös cél, a közös értékrend.

A közösséggé válás feltételei: diákjaink képesek legyenek a közös cél érdekében, a közös értékrend elfogadására szövetkezni, és az iskola szervezett keretein belül ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok az iskola valamennyi dolgozóját érintik, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, személyes példa adásával mindenki hat a közösségre és tükrözi is azt.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

- A különféle iskolai tanulói közösségek szervezeti kereteinek kialakítása, a feltételek megteremtése, nevelői irányítása. Feladat: ezen közösségek tanórákhoz és tanórán kívüli tevékenységéhez kapcsolódó fejlesztő és segítő munka, tudatos és tervszerű program kialakítása.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembe vétele a tanulóközösségek fejlesztésében. Feladat: Intézményünk két korcsoportban fogad tanulókat: ötödik, illetve kilencedik évfolyamon, a képzés pedig a tizenkettedik évfolyamon ér véget. Ezért a pedagógusoknak alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
- Az önkormányzás, önirányítás képességének kialakítása. Feladat: kialakítani a közösségekben, hogy közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon képesek legyenek tevékenykedni, ill. az elvégzett munkát önmagukra és társaikra nézve reálisan értékelni. Feladat: A tanulók legyenek tisztába saját jogaikkal, azokat a törvényi szabályozásának megfelelően gyakorolják. Ismerjék ennek iskolai fórumait, tartalmi és formai megnyilvánulásait.

- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése. Feladat: a tanulók aktívan kapcsolódjanak be a tevékenységi formák és tartalmak kialakításába, és ezek során a közösségi együttléthez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtsenek.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása. Feladat: a tanulók életkorát egyéniségét, speciális érdeklődését figyelembe vevő formai keretek, ha rendszeressé válnak, folyamatos igényt elégítenek ki, hagyományteremtő programok, az iskola életét gazdagító események lehetnek.

Szervezeti kultúránk fejlesztésének eszközszerete

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra. Intézményünkben a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

Hagyományőrzés, a gimnáziumhoz tartozás tudatának erősítése

Legfontosabb rendezvényeink

A kommunista diktatúrák áldozatainak emlékére diákjaink képviselői ellátogatnak a recski emlékparkba.

Az iskola névadójának és hajdani diákjainak emlékét ápoljuk. Tisztelettel emlékezünk a magyar történelem és tudomány kiemelkedő alakjairól, akik az Alma Mater tanulói voltak. A nemzeti ünnepeken a város felkérésére ünnepi műsort adunk, elhelyezzük az intézmény nevében a koszorúkat a nemzet nagyjainak emlékhelyén. Helyet adunk az öregdiákok találkozóinak, jubileumi találkozókat szervezünk.

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk október 23-a, márc. 15-e évfordulóján. Október 6-ához kapcsolódva az aradi vértanúk emlékére országos történelmi emlékkonferenciát tartunk, tudományos előadások hangzanak el.

Kiemelt esemény az iskola belső közösségi életében a szalagavató, a ballagás, a karácsonyi koncert, a diáknapi rendezvények, a NépNap.

További iskolai rendezvényeink

- rendszeres színház- és hangverseny-látogatás
- zenei világnap
- önképzőköri rendezvények
- a Könyvklub kibeszélői, programjai
- iskolai Ki mit tud?
- idegen nyelvi estek
- emléknapi (a kommunista diktatúrák, illetve a Holokauszt áldozatainak emléknapija, a Nemzeti Összetartozás Napja)

Évente az előző tanév krónikáját tartalmazó évkönyvet adunk ki, melyben közösségi és egyéni eredményekről is számot adunk. Kerek évfordulókon jubileumi évkönyvet szerkesztünk. Az iskola épületének 100 éves évfordulójára készített iskolatörténeti kiállítást megőrizzük és anyagát folyamatosan gyarapítjuk. A gyűjtemény a város és minden érdeklődő számára nyitott.

„Tudós portrék, művész portrék” sorozat: rendszeresen hívunk meg tudósokat, művészeket, írókat, az Alma Mater neves hajdani diákjait. Ezzel példaképeket, életmintákat kívánunk adni diákjainknak.

Jeles vendégeink látogatását az iskolai vendégkönyvben örökítjük meg. Végzős évfolyamaink tagjai az érettségi vizsga eredményhirdetése után a Gyöngyösi Gimnázium Nagykönyvébe írják be a nevüket.

Megkezdjük a felkészülést a gimnázium alapításának 400. évfordulójáról való megemlékezésre.

Iskolai Közösségi Szolgálat

Az iskola az éves munkatervben határozza meg a feladatokat. Az Iskolai Közösségi Szolgálattal kapcsolatos információkat az intézmény honlapján (letölthető formában is), valamint az intézmény hivatalos információkat tartalmazó hirdetőfelületein, az érintettek számára elérhetően közzétesszük.

Az intézmény a 9–12. évfolyamos tanulói számára lehetőség szerint három tanévre, arányosan elosztva megszervezi vagy biztosít időkeretet a legalább ötven órás közösségi szolgálat teljesítésére.

A tanuló osztályfőnöke és az ezzel a feladattal megbízott pedagógusok a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartják és folyamatosan vezetik a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni és/vagy csoportos tevékenységet. Az iskola által biztosított alkalmak jóváírására az IKSZ koordinátor és az iskolavezetés tagjai (igazgató, igazgatóhelyettesek) jogosultak.

A tanulók jutalmazásának elvei és formái

Az iskola dicséretben, illetve jutalomban részesíti azt a tanulót, aki kiemelkedő tanulmányi munkát végez, példamutató közösségi magatartást tanúsít, eredményes kulturális és kimagasló sporteredményt ér el.

Az utolsó négy tanéven keresztül kitűnő tanulmányi eredményt elért tanulók teljesítményét kitüntetéssel jutalmazzuk, amelyet a ballagáson vehetnek át az iskolaközösség előtt. A kiemelkedő eredményeket felmutató diákok fényképét az iskolai dicsőségtáblán helyezük el. Végzős tanulóink a ballagáson a nevelőtestület által alapított díjakat veszik át:

- Alumnus Eminens a
 - művészetért és a kultúráért,
 - tudásért,
 - közösségért,
- Berzések a
 - tudásért,
 - művészetért,
 - közösségért,
- Kitűnő tanuló
 - nyolc éven át,
 - négy éven át.
- A Gyöngyösi Berze Nagy János Gimnázium jó tanulója, jó sportolója,
- Kiváló teljesítmény.

A jutalmazás formái:

- írásbeli dicséret,
- tárgyjutalom,
- pénzjutalom,
- egyéb.

Tanulói közösséget csoportos dicséretben vagy jutalomban lehet részesíteni

- kiemelkedő kulturális tevékenységért,
- kimagasló sportteljesítményért,
- példamutató együttes helytállásért.

Csoportos jutalmazás a jutalomkirándulás, színházlátogatás, egyéb.

Írásbeli dicséretet adhat

- az osztályfőnök,
- a szaktanár,
- az igazgató,
- a nevelőtestület.

Az egész évben kiemelkedően teljesítő tanuló tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel és oklevéllel jutalmazhatók. Az osztályban kiemelkedő közösségi tevékenységet végző tanuló könyvjutalomban részesíthető, melyet az osztályfőnök a bizonyítvány kiosztásakor ad át.

A bármilyen (tanulmányi, sport, kulturális) versenyen kiemelkedő teljesítményt elért tanulók, illetve közösségek jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskolaközösség nyilvánossága előtt kell átadni.

A jutalom átadásának helye, időpontjai:

- Tanórán, osztályfőnöki órán
- Tanévzáró ünnepélyen, ballagáson

Gyöngyös város múltjáról és jelenéről kiadott dokumentumokban, könyvekben elhelyezzük a gimnáziumról szóló híreket. Jelen kívánunk lenni a város kulturális életében.

Az Alumnus Eminens a művészetért és a kultúráért díj odaítélésének kritériumai és eljárási rendje

Javaslattevő lehet a tantestület bármely tagja. A javaslatok leadási határideje a tanítási év első félévének vége. A javaslatokat a felterjesztők, azaz a magyar-művészetek munkaközösség tagjai értekezleten vitatják meg. Felterjesztésükről a tantestület dönt, az alábbi szempontok mentén:

- művészeti alkotás önálló létrehozása, publikálása, előadása
- más művészi alkotások kimagaslóan igényes interpretálása
- művészeti verseny országos döntőjén elért helyezés (1-10.)
- iskolai, városi megemlékezéseken, rendezvényeken való fellépés
- művészeti és kulturális tevékenysége során az iskolaközösség felé gyakorolt pozitív hatás, példaértékű tevékenység

A diákönkormányzat

A tanulók és tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, az igényes és színes szabadidő eltöltés érdekében iskolánkban diákönkormányzat működik. A DÖK saját szervezeti és működési szabályzattal rendelkezik. Munkáját az osztályokban megválasztott küldöttekből álló önkormányzati vezetőség irányítja. E testület tevékenységét az intézmény igazgatója által megbízott tanár segíti.

A DÖK rendszeresen tart ülést, gyakorolja saját hatáskörét, összefogja a diákságot. Jogait SzMSz-e tartalmazza.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az iskolai diákönkormányzatot a döntési folyamatokban – jogszabályban meghatározott esetekben – véleményezési jog illeti meg. A diákönkormányzat véleményének kialakításához szükséges feltételeket (tájékoztatás a döntési folyamatban való részvétel lehetőségéről, a DÖK. összehívása, a vélemény megfelelő formába öntése, illetve eljuttatása az iskolavezetéshez) a diákönkormányzatot segítő tanár biztosítja.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

- tehetséggondozó nyolcosztályos gimnáziumi képzés
- emelt szintű foglalkozások a 9. és 10. évfolyamokon minden tantárgyból, amelyre kellő számú tanuló jelentkezik
- emelt szintű érettségire készítő foglalkozások a 11. és 12. évfolyamokon minden tantárgyból, amelyre kellő számú tanuló jelentkezik

- nívócsoportos nyelvoktatás
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás
- tehetséggondozó foglalkozások, önképzőkörök és szakkörök
- egyéni és csoportos felkészítés versenyekre, vetélkedőkre és bemutatókra
- művészeti csoportok működtetése
- az iskolai könyvtár és az iskola más létesítményeinek, eszközeinek biztosítása
- tudományos előadások, művészeti bemutatók, kiállítások, hangversenyek, színházlátogatások szervezése diákok számára, illetve diákok közreműködésével
- sportkörü foglalkozások, versenyek, bajnokságok
- tudományos és művészeti, kulturális és lelki önképzőkör

Tehetséggondozó és szakköri foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a differenciált és egyénre szabott tehetséggondozást szolgálják. Ezek iskolai, ill. alapítványi és pályázati finanszírozásúak lehetnek. A felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével a foglalkozások indításáról a nevelőtestület minden tanév elején dönt. Céljuk a fentiekén túl a tehetséges tanulók tanulmányi versenyeken való jó szereplése, a felsőoktatási intézményekbe felvétel, a nyelvtanulás, illetve a nyelvvizsga megszerzése.

A szakkörök jellegüket tekintve változatosak: szaktárgyi, technikai, művészeti, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján.

Pályaorientáció

Iskolánk széles körben, folyamatosan és kiemelt rendezvényekként, minden korosztály számára szervez a továbbtanulással kapcsolatos rendezvényeket, foglalkozásokat.

Ilyenek például:

- Nyílt hét a Berzében (beiskolázási tájékoztató kicsiknek, nagyoknak, nyílt nap)
- Pályaorientációs nap, azaz a Berze NépNap
- Önképzőkörök (természettudományi, művészeti, kulturális, lelki)
- Könyvklub
- MTM
- Pályaorientációs rendezvényeken való részvétel

Minősített Tehetséggondozó Műhely

A tehetségek segítését a Minősített Tehetséggondozó Műhely cím elnyerése és az azzal járó anyagi, eszköz és programlehetőségek is biztosítják. Az ország közel 50 ilyen pontja közül vagyunk az egyik iskola, amely kiemelt figyelmet fordít és fordíthat mind a saját, mind pedig a környezetében lévő iskolák gyermekeire. Ezt az eddigi és ez utáni partneri viszonyokra alapozza. A Gimnázium 2017-óta ennek a címnek a birtokosa.

Az ország egyik legnagyobb múlttal rendelkező középiskolája, a Mátraaljai térség egyetlen **nyolc- és négyévfolyamos gimnáziuma**. A nyolcosztályos tehetséggondozó gimnáziumi képzés, az emelt szintű foglalkozások (9. és 10. évfolyamokon minden tantárgyból) és az emelt szintű érettségire készítő foglalkozások mind-mind a tehetségek kibontakoztatását szolgálják.

A tanórai keretek mellett **tehetséggondozó tevékenység**ének számos terepe van: tehetséggondozó foglalkozások és szakkörök, egyéni és csoportos felkészítés versenyekre, művészeti csoportok, tudományos előadások, e-learning képzés, művészeti bemutatók, kiállítások, hangversenyek, színházlátogatások szervezése diákok számára, illetve diákok közreműködésével.

Benyújtott **jó gyakorlat**ának („Minden művészet egyazon forrásból ered”) célja a művészetek iránti nyitottság, érdeklődő-résztevő szemlélet kialakítása a diákokban. A művészetek komplexitásának felismertetése, a képzőművészet, dráma, tánc és zene felhasználásával.

Multiplikátori feladatait az alábbi formákban látja el:

- Tehetséggondozó versenyek (pl. angol, képzőművészet) rendezésével, szakkörök és egyéb foglalkozások, táborok, filmklub, „Részecskefizikai kártyajáték bajnokság” szervezésével kívánja ellátni, valamint továbbra is megrendezné két, országos hatáskörű, természettudományi jellegű rendezvényét.
- A BerzeLab természettudományos labor-tantermek és eszközpark révén nem csak az iskolánk, de a környék általános iskoláit is folyamatosan vendégül látjuk és oktatjuk.
- A sok éve működő tanulmányi diák cserekapcsolatok, testvériskolai kapcsolatok, tanulmányutak révén és az Erasmus+ program által a tehetséggondozásunk még inkább nemzetközivé vált.
- Diákönkormányzatunk vármegyei, országos, és nemzetközi szinten is elismert. Alulról jövő kezdeményezés révén alakították meg a városi diáktanácsot, amely összefogja a város és a környék iskoláinak diákjait és képviseli érdekeit és propagálja értékeit. Folyamatos jelenlét és rendezvények segítségével egy patrióta szellemiségű, a vidékért és az életteréért tenni akaró fenntartható szerveződést tartanak fent.
- A Berze NÉPnap révén olyan (az alma materhez fűződő) pályaaorientációs programokat szervez az iskola, amely révén a tehetséggondozás és a pályakövetés és a Berzéhez való kötődés egyszerre valósul meg. Volt diákjaink tartanak előadást továbbtanulásukról, munkahelyeiről, munkájukról, hogy ezzel is segítsék a tehetségek érdeklődésének felkeltését, megfelelő irányba való terelését.

Az 1634-ben alapított gyöngyösi gimnázium az ország egyik legnagyobb múlttal rendelkező középiskolája. Az iskola több évszázados története az értékkövető magatartás és az emberi helytállás számos példáját mutatja egykori tanítványainak és tanárainak. Úgy érezzük, ez a múlt is kötelez bennünket annak a megvalósítására, amit pedagógiai programunkban összefoglaltunk. A gimnázium tanári kara komoly követelményeket támaszt és képvisel mind az egyes szakmai tárgyakat, mind az iskolában - és azon kívül is - elvárt viselkedés szabályait illetően.

Figyelembe véve, hogy iskolánk a Mátraaljai térség egyetlen gimnáziuma, a tehetséges tanulóink fejlesztésére különös gondot fordítunk. Ennek megfelelően fontos szerepe van intézményünkben a tehetséggondozásnak. A tehetségfejlesztő tanulási környezet fenntartásának lé-

nyeges eleme a tanáraink naprakész, magas színvonalú tudása és szakmai tájékozottsága. Ennek egyik eszközeként az iskola tanárai és segítő munkatársai rendszeresen élnek a tudásuk, felkészültségük megújítását szolgáló továbbtanulási, továbbképzési lehetőségekkel. Tudatában vagyunk annak, hogy diákjaink a majdani felsőfokú tanulmányok megalapozását várják el tőlünk. A tanítás rendjét úgy kell megszerveznünk, illetve a tantervet olyan módon kell összeállítanunk, hogy a lehető legtöbb diákot fel tudjunk készíteni az általuk választott emelt szintű érettségi vizsgára.

Ugyanakkor azzal is tisztában vagyunk, hogy az iskolánkban nevelkedő fiatalok ebben az életkorban a legfogékonyabbak azoknak az értékeknek, illetve készségeknek a befogadására, amelyek meghatározzák felnőttkoruk életminőségét. Ezért szerepelnek hangsúlyosan pedagógiai programunkban a tanórán kívüli nevelési lehetőségek (hangversenyek, kirándulások, táborok stb.). Végezetül arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyerekek az iskola falai között töltött éveket örömmel, jókedvvel éljék meg.

Iskolánkba a város, a környező kistélepülések, a vármegye egyéb városai, és a vármegyén kívül eső települések gyermekei tanulnak.

Szervezünk programokat a régió alsó tagozatos kisdíákjainak, a felső tagozatos diákoknak. Természettudományos oktatásunk során 22 partneriskolával tartjuk a kapcsolatot, melyek között halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek oktatásával foglalkozó intézmények is vannak. Középiszkolás korosztály számára is szervezünk országos tehetségkutató versenyeket, elsősorban természettudományos területen.

Művészeti életünkben szoros kapcsolatot tartunk a város zeneiskolájával, a képzőművészetben tehetséges diákjainkat nemzetközileg elismert művésztanár gondozza. Sportéletünk igen eredményes és széleskörű, önálló diáksport egyesületünk működik, számos sport tábor szervezünk.

Együttműködünk a város könyvtárával, illetve művelődési központjával. Ezekon kívül különös gondot fordítunk diákjaink önálló kezdeményezéseire, önképzőkörök támogatására. Ezáltal kapcsolatban állunk az országban működő önképzőkörökkel.

Ez és ezekhez hasonló programok keretén belül próbáljuk megvalósítani a tehetséggondozás feladatait:

- Regionális angol nyelvi tehetségkutató verseny
- Bugát Pál Komplex Természettudományi vetélkedő országos döntője
- Mikola Sándor Tehetségkutató Fizikaverseny országos döntője
- Könyvklub,
- Természettudományos Önképzőkör,
- Művészeti Önképzőkör működése,
- Kulturális Önképző Kör,
- Lelki Önképző Kör,
- Kórusok, könnyűzenei együttesek működtetése, támogatása
- Kézilabda, röplabda, labdarúgó szakosztály
- Tömegsport rendezvények
- Erdei, vízi és sítábor

Versenyek, vetélkedők

Rendszeresen részt veszünk országos, regionális, városi versenyeken. A tanulók felkészítését szaktanárok végzik. Az elért eredményeket folyamatosan nyilvánosságra hozzuk, értékeljük, publikáljuk.

Iskolánk szervezője két országos tanulmányi versenynek: a Mikola Sándor Tehetségkutató Fizikaverseny és a Bugát Pál Országos Természetismereti Vetélkedő rendezésével hagyományt teremtettünk.

Iskolai könyvtár

Az iskolai könyvtár egyik alapfeladata az intézmény helyi pedagógiai programja és könyvtár pedagógiai programja szerinti tanórai foglalkozások tartása.

A könyvtár az iskola egyik legfontosabb tanulmányi és közösségi helyszíne. Alkalmas az egyéni tanulásra, önképzésre a gazdag könyvállománnyal, audiovizuális és számítógépes felszereltségével. Működését, nyitvatartását, felügyeletét szakképzett könyvtáros biztosítja. Itt zajlanak a konferenciák, értekezletek, ünnepi programok, találkozók is, a helyiség reprezentatív jellegének köszönhetően.

Iskolai túranap

Minden májusban egy napon a diákság 10-15 km hosszú túrán vesz részt a Mátrában, amely erősíti a helyismeretet, tájékozódási képességet, természetismeretet és segíti a környezettudatos szemlélet kialakítását.

Ajánlott (nem kötelező) tanórán kívüli nevelési-oktatási lehetőségek

Múzeumpedagógiai foglalkozások

A Mátra Múzeummal egyeztetett módon.

Tanulmányi kirándulások

Az osztályfőnök, a szülők és a diákok közös döntése alapján realizálódik. Célja az országismeret, a nemzeti tudat erősítése, a közösségben való viselkedés szabályainak gyakorlása, a természettel való kapcsolat erősítése.

Erdei iskola

Az erdei iskolán a kilencedikes diákok vehetnek részt. Célja, hogy természeti környezetben egészítsék ki tudásukat, és a gyakorlatban alkalmazzák elméleti ismereteiket. Az oktatás komplex jellegű, felöleli a biológia, földrajz, környezetvédelem, testnevelés, ének-zene, irodalom, rajz, néprajz, néptánc tantárgyak körét. Az ötnapos program tematikáját a munkaközösségek összehangoltan készítik elő az életkori, helyszíni és időjárási szempontok figyelembevételével.

Táborok

A tízedik évfolyamon ötnapos sítáborban, a tizenegyedik év végén vízisporttáborban vehetnek részt a tanulók a testnevelés munkaközösség által kialakított tematika alapján. 5. és 7. év végén olvasótábort vagy természetismereti tábort szervezünk.

Kulturális kapcsolatok

Testvériskolai kapcsolatot ápolásunk a kézdivásárhelyi Nagy Mózes Líceummal.

Gyöngyös városon belül szoros kapcsolatot tartunk a társiskolákkal, a Mátra Múzeummal, a Pátzay János Zeneiskolával, a Mátra Művelődési Központtal, a Vachott Sándor Városi Könyvtárral, a MATE Károly Róbert Campusával.

Szabadidős foglalkozások

Az osztályok klubdelutánokat, játékos vetélkedőket, színpadi előadásokat tartanak. Az iskola épületén kívüli programok: színházlátogatás, kiállítások, múzeumok megtekintése az osztálykirándulások során.

Iskolai sportélet

Az iskolai egészségnevelés és mozgáskultúra-fejlesztés legfontosabb színtere a testnevelési óra. A gimnázium tanulói a tanórán kívüli sportélet gyakorlására diáksport egyesületet (DSE) hoztak létre, saját működési szabályzattal. A diáksport-egyesületnek tagja lehet az iskola minden tanulója. A tanuló a tanórai testnevelésen kívül szervezett sportfoglalkozásokon használhatja a sporteszközöket, berendezéseket, versenyezhet. Az edzéseket szakember felügyeli és irányítja.

A kiemelkedő sportteljesítményt elérő tanulókat példaképként állítjuk diaktársaik elé és fényképüket az iskola dicsőség tábláján helyezzük el. Az arra érdemes tanulók elnyerik a „Berze Gimnázium jó tanulója - jó sportolója” címet.

Hit- és vallásoktatás

Az intézményben, a városban működő bejegyzett egyházak hit-és vallásoktatást szervezhetnek, melyen a tanulók részvétele önkéntes.

A kötelező tanórákon kívül igénybe vehető iskolai foglalkozások, szolgáltatások

- felkészítés tanulmányi és egyéb versenyekre
- felkészítés nyelvvizsgára
- felkészítés az emelt szintű érettségire
- szakkör, önképzőkör, diákkör
- könyvtárhasználat
- tornaterem, kondicionáló terem és sportudvar használata
- belső szabadidőudvar használata
- részvétel iskolai táborokban

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenység

Mivel a gimnáziumunk alapvetően tehetséggondozó jellegű képzést folytat, és felsőfokú továbbtanulásra készít elő, ezért kevés a beilleszkedési, magatartási problémával küzdő tanuló. Ha adódik ilyen, akkor az osztályfőnök a tanuló egyedi helyzetét mérlegelve tervezi meg és végzi el a feladatokat:

- a tanuló közösségbe való beilleszkedését vizsgáló szociometriai felmérések készítése
- a helyes tanulási módszerek elsajátíttatása
- együttműködés a nevelési tanácsadóval és a gyermekjóléti szolgálattal
- folyamatos kapcsolattartás a szülői házzal és szükség esetén családlátogatás
- konzultáció a szaktanárokkal
- állandó, személyes beszélgetés a tanulóval és előrehaladásának folyamatos értékelése

Sajátos nevelési igényű tanulók oktatása

Iskolánk nevelési programja és helyi tanterve fő célként jelöli meg a kétszintű érettségire való eredményes felkészítést, valamint a felsőfokú intézményekben történő továbbtanulás megalapozását.

A sajátos nevelési igényű tanulók közül ezen célok elérése iskolánkban azok számára lehetséges, akiknek testi, érzékszervi akadályozottságuk mértéke lehetővé teszi, hogy integrált iskolai oktatásban vegyenek részt és nem küzdenek súlyos pszichés fejlődési zavarokkal, megismerő funkcióik és tanulási képességük életkoruknak megfelelő.

Az integrált nevelés, oktatás során segítjük a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladását, eredményes szocializációját a következő tényezők biztosításával:

- A pedagógusok, a szülők és tanulók közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus.
- Együttműködés különböző szakemberekkel és intézményekkel.
- A tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítása (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.)

Testi fogyatékkal élő, illetve mozgáskorlátozott tanulók

A mozgáskorlátozott tanulók nevelése, oktatása, mozgásfejlesztése során segítjük a sérülésből adódó hátrányos következmények csökkentését vagy ellensúlyozását, egyéni igényeiknek megfelelő módszerekkel és eljárásokkal, valamint a pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációval és a fizikai korlátozottságot csökkentő környezeti adaptációval.

Iskolánk épületében felvonó és akadálymentesített mosdó áll rendelkezésükre. Amennyiben testnevelés alól nem felmentettek, részt vehetnek szakképzett gyógytestnevelő tanár által tartott speciális gyógytestnevelő foglalkozáson. Az iskolai fejlesztésük során fontos feladat:

- A mozgásnevelés, melyet nem az életkor, hanem a betegség, továbbá a mozgásállapot súlyossága határoz meg.
- A tanulóknak ki kell alakítani, hogyan viszonyuljanak mozgásállapotukhoz.
- Ismerjék meg saját értékeiket.
- Motiválás a lehető legnagyobb önállóság elérésére.
- Az önálló életvitel kialakításának segítése, gyakoroltatása.
- A mozgáskorlátozottak számára elérhető pályák, munkahelyek megismertetése, az ezek iránt való érdeklődés felkeltése.

A testi fogyatékos és mozgáskorlátozott tanulók felülvizsgálatát a Mozgásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ végzi, és a tanuló állapotáról szakértői véleményt készít, melyben javaslatot tesz az integrált oktatás lehetőségére és körülményeire, esetenként speciális szakmai szolgáltatás igénybevételére.

Látássérült tanulók

A látássérült tanulók iskolai nevelése, oktatása során fő feladatunk a tantervi követelmények teljesítése érdekében segítséget nyújtani a speciálisan jelentkező hátrányok leküzdésében.

A csökkent látásteljesítmény korlátozza életvitelüket, a külvilág iránti beállítódás helyett más – a tapintási és a hallási – beállítódás is jellemzi őket. Fontos az ép érzékszervek – hallás, tapintás, szaglás, ízérezékelés – fejlesztése, valamint a meglévő látás használatának tanítása. Személyiségük egészséges kibontakozásához az alábbiak szükségesek:

- Az önállóság további fejlesztése, illetve a látás kihasználását maximálisan segítő speciális optikai segédeszközök használata iránti igény kialakítása.
- Az iskolai könyvtár használata, a rendelkezésre álló hangos könyvtár megismerése.
- Az érdeklődés irányítása a látóképesség szempontjából reális pályaválasztási területek felé.
- Az akarati tulajdonságok (céltudatosság, kitartás) erősítése az önálló tanulás és a későbbi munkavégzés céljából.

- Az önfejlesztés igényének kialakítása különösen az ismeretszerzés terén és az egyéni tehetség kibontakoztatásában.
- Az egyéni igényeknek megfelelő közvetlen környezet tudatos át-, illetve kialakításának ismerete.

A látássérült tanulók felülvizsgálatát a Látásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ végzi, és a tanuló állapotáról szakértői véleményt készít, melyben javaslatot tesz az integrált oktatás lehetőségére és körülményeire, a szükséges eszközökre, esetenként speciális szakmai szolgáltatás igénybevételére.

Hallássérült tanulók

A hallássérült tanulók fejlesztési lehetőségeit személyiségjegyei, intellektusa mellett döntően befolyásolja a hallássérülés bekövetkeztének, felismerésének időpontja, kóroka, mértéke, a fejlesztés megkezdésének ideje.

A hallássérült gyermekek fejlesztése az általános pedagógiai tevékenységen kívül pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárások folyamatában valósul meg. Az integrált nevelés-oktatás során figyelemmel kell lenni a következőkre:

- A tanuló minden segítséget kapjon meg a hallássérüléséből eredő hátrányának és ezzel összefüggő tanulási nehézségének leküzdéséhez.
- Az értékelés része olyan követelmény legyen, mely a tanuló sérülését figyelembe véve, halló társaival azonos szinten vagy módon teljesíthető.
- Az eredményesség érdekében szükséges a szülők és az iskola együttműködése.

A hallássérült tanulók felülvizsgálatát a Hallásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ végzi és a tanuló állapotáról szakértői véleményt készít, melyben javaslatot tesz az integrált oktatás lehetőségére és körülményeire, a szükséges eszközökre, esetenként speciális szakmai szolgáltatás igénybevételére.

Diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás tanuló

Ezen sajátos nevelési igényű tanulók számára, amennyiben az 1-8. évfolyamokon történt fejlesztésük után maradványtünetekkel rendelkeznek, és erről a nevelési tanácsadó szakvéleményt ad, az abban megfogalmazott javaslatok az irányadók.

Valamennyi sajátos nevelési igényű tanuló egyéni állapotának és igényeinek megfelelően a jogszabályban előírtak szerint

- az oktatásban megnövelt időkeretben vehet részt (egyes tantárgyakból külön fejlesztő foglalkozások)
- számára az ellenőrzés és értékelés formái testre szabottak (szóban, írásban, elektronikusan, időtartamban),
- bizonyos értékelési formák alól mentesül vagy alternatívák közül választhat (vizsgák, érettségi vizsgák).

Gyermek- és ifjúságvédelem

Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok összehangolására gyermek- és ifjúságvédelmi (továbbiakban: GYIV) felelős működik. A GYIV-felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, ezek káros hatásának pedagógiai eszközökkel történő megelőzése, illetve ellensúlyozása. A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes

- nevelési tanácsadóval,
- gyermekjóléti szolgálattal,
- családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivatallal,
- iskolaorvossal,
- iskolai védőnővel.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A gyermekvédelem körébe tartozik a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység. Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben. Feladatunk segíteni minden hátrányos helyzetű tanulót képességeinek kibontakoztatásában.

Kollégiumi elhelyezés

Azok a tanulók, akik esetében a lakóhely és az iskola közötti nagy távolság miatt indokolt a kollégiumi elhelyezés, a Vak Bottyán János Katolikus Műszaki és Közgazdasági Technikum, Gimnázium és Kollégium szolgáltatásait vehetik igénybe.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

A különböző előképzettséggel rendelkező 5., illetve 9. osztályos tanulók ismereteinek közös szintre emelése a tanórák keretein belül megoldható, önálló felzárkóztató programot nem igényel. A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók számára jelentkezésük esetén, tanórán kívüli foglalkozás keretében tanulás-módszertani szakkört szervezünk a hatékony tanulási módszerek elsajátítására.

Az eltérő tanulási módszereket használó diákok számára biztosítjuk az iskolai könyvtár és az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni és kiscsoportos használatát. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségbiztosítási rendszere.

A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái, a tanulók és a pedagógusok közti információáramlás rendje

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az igazgatóhelyettesek, az osztályfőnökök és szaktanárok, illetve a diákönkormányzatot segítő tanár tájékoztatják.

- az iskola igazgatója a legalább évente egyszer megrendezett diákközgyűlésen, valamint – a diákönkormányzat felkérése esetén – a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a nevelési igazgatóhelyettes a hirdetőfalán,
- az osztályfőnökök és a szaktanárok folyamatosan az osztályfőnöki órákon és a tanórákon,
- a diákönkormányzatot segítő tanár a diákönkormányzat vezetőségének ülésein egy-egy terület felelőseinek alkalmi megbeszélésein, és a diákönkormányzat faliújságján keresztül.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott diákjogi képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel vagy a nevelőtestülettel.
- A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója — felkérés esetén — a szülői munkaközösség választmányi ülésén,
 - az osztályfőnökök, illetve a szaktanárok folyamatosan az osztályok szülői értekezletein,
 - a könyvtárban és a honlapon elhelyezett dokumentumok segítségével (pedagógiai program, fegyelmi szabályzat, házirend)

Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól; feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, a szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

A szülői értekezletek és a fogadóórák időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával vagy a nevelőtestülettel.

Az iskola nyitott a szülők olyan javaslatai felé, melyek tovább fejlesztik a pedagógusok és a szülők közötti kapcsolatot és információáramlást.

Diákközgyűlés

A Diákönkormányzat évente egy alkalommal közgyűlést tart, amelyen közvetlenül intézhetnek kérdést az intézmény vezetőihez, illetve egyéb alkalmazottaihoz.

A Gyöngyösi Berze Nagy János Gimnázium helyi tanterve

A Gimnázium által választott kerettanterv

A Gimnáziumnevelő-oktató munkája alapjául a kormányrendelet által meghatározott kerettantervekre épülő helyi tanterveket használ. A nyolcosztályos képzésben a *Kerettanterv a gimnáziumok 5-12. évfolyama számára*, a négyosztályos képzésben a *Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára* című kerettantervek az alapjai a helyi tanterveknek. A helyi tantervek a www.berze.hu oldalon érhetők el.

A kerettantervi óraszámok feletti foglalkozások tananyaga

A kerettantervek minden tantárgy esetében a heti óraszámokból következő éves óraszámok 90 százalékának megfelelő tananyagot tartalmaznak. A fennmaradó 10 százalék tananyagát a jogszabálynak megfelelően az iskola határozta meg. Szintén az iskola határozott a szabadon választható órakeretek felhasználásáról.

A tankönyvek, segédletek és taneszközök megválasztásának elvei

Az egyes tantárgyak tanítása során alkalmazott tankönyvek és oktatási segédletek megválasztása a szakmai munkaközösségek feladata a következő alapelvek szerint:

- igazodjanak a NAT és az iskola helyi tantervének követelményeihez
- didaktikai szempontból igazodjanak a korosztály mentális sajátosságaihoz
- különösen az alsóbb évfolyamok számára a munkafüzetekkel kiegészíthető tankönyveket ajánljuk
- kép- és ábraanyagukban esztétikusak legyenek

Az iskola az ingyenes tankönyveket könyvtári kölcsönözhető könyvekkel és folyamatos könyvtárhasználattal biztosítja.

Az iskola kiemelt pedagógiai feladatai

Fejlesztési területek – nevelési célok

A fejlesztési területek – nevelési célok a teljes iskolai nevelési-oktatási folyamat közös értékeit jelenítik meg, így áthatják e pedagógiai folyamatok egészét. E területek – összhangban a kulcskompetenciákban megjelenő ismeretekkel, képességekkel, attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- tematizálják az alsó tagozaton a tanítói munkát, felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretekben folyó egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

- Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés
- A testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása

Ezen pedagógiai feladatok megvalósításának részleteit a helyi tanterv tartalmazza.

Mindennapos testnevelés a Gimnáziumban

A mindennapos testnevelést a Nkt. 27.§ (11) bekezdése szerint, azaz minden évfolyamon, heti öt tanítási óra keretében valósítjuk meg. Emellett a Berze Diáksport Egyesülettel együttműködve délutáni sporszakköröket, szakosztályi edzéseket, bajnokságokat, kondicionáló termi foglalkozásokat is szervezünk.

A mindennapos testnevelés legfeljebb heti 2 órájának az NKT 27. § (11) bekezdése alapján történő kiváltására vonatkozó eljárásrend

A kérelem benyújtásának és elbírálásának rendje

Az a tanuló, aki a hivatkozott jogszabály c) pontja alapján élni kíván a hetenkénti, legfeljebb 2 tanítási óra kiváltásának lehetőségével, kérelmet nyújthat be az iskola igazgatójához.

A kérelemhez csatolni kell

- a) a versenyszerű rendszeres sporttevékenységet igazoló egyesületi tagságról szóló igazolást, vagy
- b) az amatőr sportolói szerződés alapján a sportszervezet által kiállított igazolást és a tanévre érvényes versenyengedély hitelesített másolatát.

A kérelem benyújtását követően az érintett testnevelőtanár szakmai javaslata alapján a felmentést az iskola igazgatója – egy vagy legfeljebb két testnevelés órára vonatkozóan – engedélyezheti.

A felmentés az engedély kibocsátását követő hét első kijelölt testnevelés órájától kezdődően a rendszeres sporttevékenység fennállásáig, de legfeljebb a félév végéig érvényes.

Az órák kiváltásának rendje

Az a tanuló, aki az előbbieken részletezett módon jogosultságot szerzett a heti legfeljebb két testnevelés óra sporttevékenységgel történő kiváltására, a tárgyhétet megelőző utolsó tanítási napon 16 óráig köteles

- a sportszervezet (edző) által ellenjegyzett rövid összefoglalót benyújtani testnevelő tanárának a tárgyhétet megelőző héten elvégzett edzőmunka teljesítéséről (edzés helyszíne, időpontja, tartalma), továbbá
- a testnevelő tanárral egyeztetni, hogy mely testnevelési órák alól kaphat a tárgyhéten mentesítést. A testnevelő tanár a kiváltható órák időpontját a tanuló igénye, illetve a tárgyhétre tervezett szakmai tevékenység figyelembevételével jelöli meg.

Azokra a tanítási órákra, amelyekre a szaktanár értékelést tervez, nem kapható mentesítés.

Az összefoglaló benyújtása, illetve az időpontegyeztetés elektronikusan is történhet.

Az összefoglaló benyújtásának hiánya vagy tartalmi elégtelensége esetén a tanuló a tárgyhét valamennyi testnevelés óráján köteles részt venni.

A kiváltott órák alatti benntartózkodásra a lyukas órákra vonatkozó általános előírások érvényesek.

A mentesítés miatti távollétek adminisztrálása az e-naplóban: „mentesítve”.

Úszásoktatás alól csak vízi sportot űző tanuló kérhet felmentést.

Választható tantárgyak és foglalkozások

Diákjaink a 9-10. évfolyamon legfeljebb 2 óra mértékéig szabadon választható (fakultációs) foglalkozáson vehetnek részt. A 9-10 évfolyamon akkor indul csoport, ha a jelentkezők száma eléri a 14 főt.

A 11. évfolyamon a természettudományok oktatására biztosított 2 óra felvétele valamennyi diák számára *kötelező*. Ezen órakeret terhére a diákok a fizika, kémia, biológia, földrajz tantárgyak valamelyikét választhatják.

A 11-12. évfolyamon szintén két tantárgyból választanak emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő foglalkozást, kötelező jelleggel. Ennek a képzési formának a fejlesztési feladatait és követelményeit az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló aktuális Miniszteri Rendelet határozza meg.

A szabadon, illetve kötelezően választható tantárgyakat vezető pedagógusok nevét az iskola a tanévet megelőző tavasz folyamán közzéteszi.

Az iskola az egymással egyenértékű, elméletileg egyaránt igénybe vehető tantárgyak közötti választás lehetőségét (tanárválasztás) abban az esetben teszi lehetővé, ha annak tanügyigazgatási akadálya (például a csoportlétszámok egyenetlenné válása) nincs.

A Gimnáziumban választható érettségi vizsgatárgyak

A kötelező vizsgatárgyak mellett a Gimnázium felkészít minden olyan, tanrendünkben lévő tantárgyból középszintű érettségi vizsgára, melyet választható vizsgatárgyként megjelölt az Oktatási Hivatal. Emelt szintű vizsgára magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, fizika, kémia, biológia, földrajz, digitális kultúra, vizuális kultúra, testnevelés tantárgyakból készítünk fel.

Az érettségi vizsgatárgyak témakörei

Az érettségi vizsgatárgyak követelményrendszerét az aktuális Miniszteri Rendelet szabályozza, ahogyan a nyilvánosságra hozandó dokumentumok jegyzékét is. Azon tantárgyak esetén, ahol ilyen dokumentumot (témakör-jegyzék, kísérletjegyzék, eszközjegyzék stb.) előír a rendelet, a helyi tanterv tantárgyi egységeinek végén olvashatók a középszintű érettséggel kapcsolatos témakörök, kísérletek, eszközjegyzékek.

Foglalkozások látogatása az érettségi vizsga letételét követően

Ha egy tanuló nyelvből előrehozott érettségi vizsgát tesz, úgy az iskola – mindenkori lehetőségei függvényében – lehetővé teszi, hogy tanulmányait magasabb szinten (emelt szintű érettségi vizsgára vagy nyelvvizsgára felkészítő kurzusok által) folytassa, avagy a második nyelv óráit emelt óraszámban látogassa.

Az intézmény képzési formái

A nyolcosztályos gimnáziumi képzés

Ez a képzés valósítja meg legtisztábban a széles körű, általános műveltséget nyújtó gimnáziumi képzés ideálját. Tapasztalataink igazolták azt az előfeltevést, hogy a gyerekek egy része már 10-11 éves korában is alkalmas gimnáziumi tanulmányokra, sőt számukra ez a képzési forma biztosítja a személyes fejlődésükhöz szükséges optimális tanulási környezetet. Az idejéről gyerekek fejlődése és kiemelkedő versenyeredményei is igazolják ennek a tehetségfejlesztési formának a létjogosultságát.

Természetesen az ezt a képzést választó diákoknak is lehetőségük van arra, hogy a 9. évfolyamtól kezdődően bekapcsolódjanak az érdeklődésüknek megfelelő szakirányú felkészülést lehetővé tevő programokba.

A négyosztályos gimnáziumi képzés

Az általános műveltség alapjainak átadásán túl, a 14 éves korosztály már részben kialakult érdeklődésének megfelelően, diákjaink speciális irányultságú csoportokban való tanulását teszi lehetővé. Az egyes szakirányokhoz kapcsolódó tantárgyakat emelt óraszámban tanulhatják.

Az iskolába való felvétel és átvétel feltételei

A szóbeli felvételi vizsga követelményei

Az iskola a beiskolázási eljárás részeként felvételi elbeszélgetést tart. Ezen a szaktanárokból álló bizottság – kötetlen beszélgetés keretei között – a NAT által előírt alapkövetelmények meglétét méri fel. Ezen kívül igyekszik tájékozódni a jelentkező általános tájékozottságáról, kommunikációs és összpontosító képességeiről, valamint a tanórán kívüli tevékenységéről.

Eljárás a felvételi rangsorok kialakításakor azonos pontszám esetén

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 40. § (3) értelmében a felvételi eljárás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül a rangsor elkészítésénél előnyben részesítjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, Gyöngyös, majd azokat, akik a lakóhelye a gyöngyösi járás.

Az előnyben részesítés után is azonos helyzetben lévő tanulók a rangsorban előrébb kerül az a tanuló, akinek a központi írásbelin elért eredménye (matematika és magyar nyelv) jobb.

Más iskolából való átvétel

Az iskola az általa meghatározott tárgyakból kérheti az előzetes ismeretek bemutatását, és az átvételi kérelem elbírálásakor e beszámolók eredményét figyelembe veszi.

A nyolcosztályos gimnázium 5-8. évfolyamára átjelentkező tanulónak a tantervünkben szereplő, s a tanuló által már befejezett évfolyamokon tanított tantárgyakból különbözeti vizsgát kell tenni. Az iskola a képzésbe bekapcsolódni kívánó valamennyi tanuló esetében kérheti az előzetes ismeretek bemutatását, és az átvételi kérelem elbírálásakor e beszámolók eredményét figyelembe veheti.

A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A magasabb évfolyamba lépés feltétele az iskola tantárgyi tanterveiben meghatározott követelményeinek a továbbhaladáshoz szükséges, azaz elégséges szintű teljesítése, Vizsgával záruló tanítási ciklus után a továbblépés további feltétele a vizsgán való megfelelés is.

A magasabb évfolyamba lépés feltétele, hogy a tanuló (a tanév végi elégtelen osztályzat, illetve az elégtelen vizsgaeredmény kijavítása végett tett) javítóvizsgán legalább elégséges eredményt érjen el.

A csoportba sorolás elvei

A felvett tanulók csoportba sorolása az igazgató kompetenciája. A beiskolázási eljárás során arra kell törekedni, hogy a kialakított osztályok a nemek közötti arány tekintetében egyenértékűek legyenek.

A nyelvi csoportba sorolás a szintfelmérő dolgozatok, osztályvizsgák, illetve évközi átvételi kérelem esetén különbözeti vizsgák eredménye alapján történik.

Értékelés

A magatartási osztályzat tartalmának követelményei

Példás:

- Viselkedése példamutató, tanárokkal, társaival udvarias és segítőkész, tiszteletet tanúsít az intézmény dolgozói iránt, kommunikációja kulturált, hangneme megfelelő, tevékenységével, tanulmányi és közösségi munkájával és hagyományaink ápolásával megbecsült tagja iskolánknak. Iskolán kívüli tevékenysége során tudásával és magatartásával megbecsülést és hírnevet szerez gimnáziumunknak (tanulmányi versenyek, kulturális rendezvények, külföldi tanulmányutak, sportversenyek, internetes kapcsolatok).
- Ha állandó megbízatása van azt pontosan, felelősségteljesen látja el.
- A közösség munkájában tevékenyen és kezdeményezően részt vesz, figyelembe véve az adott közösség érdekeit.
- Személyisége érdeklődő, nyitott, toleráns, aktívan részt vesz az iskolai diákélet tartalmasabbá tételében.
- A házirend követelményeit betartja, igazolatlan órája nincs, csak indokolt esetben hiányzik.

Jó:

- Viselkedése, tanulmányi és közösségi munkája során elfogadja az iskolai élet rendjét, és tiszteli hagyományainkat.
- Szívesen vesz részt a közösség életében, a közösség érdekei ellen nem vét.
- A házirend követelményeit betartja, fegyelmezett, társaival és a felnőttekkel udvarias, kommunikációja kulturált.
- Legfeljebb egy-két igazolatlan órája van.

Változó:

- Viselkedése társaival, tanáraival nem mindig udvarias.
- A közösségi normákat nem tartja kötelezőnek önmagára nézve, megnyilvánulásai időnként sértők, megbízhatatlanok.
- A követelményeket nem egyenletesen teljesíti, rossz irányba is befolyásolható.
- Igazolatlan óráinak száma meghaladja a 2 órát.

Rossz:

- Viselkedése agresszív, hangvétele sértő, tanáraival, társaival tiszteletlen, udvariatlan.
- Szándékosan igyekszik ártani a közösségnek.
- A követelményeket többször, szándékosan megszegi.
- Fegyelmi vétségei vannak.
- Igazolatlan óráinak száma meghaladja a 8 órát.

A szorgalmi osztályzat tartalmának követelményei

Példás:

- Tanulmányi munkájában megnyilvánul a tudatosság, a tudás sokirányú megszerzésének igénye. Minden tantárgyból elvégzi a kapott feladatait, és az adott tantárgyból igyekszik a legjobbat nyújtani.

- Érdeklődésének megfelelően önkéntesen többletfeladatot vállal, tanulmányi- és sport versenyeken vesz részt.
- Céltudatos, ésszerű időbeosztása van, kötelességtudat jellemzi, munkavégzése pontos, megbízható.
- Megfelelő tanulási technikákat igyekszik elsajátítani.
- Képességeihez mértén igényesen dolgozik, és jó teljesítményt nyújt.

Jó:

- A tantárgyi követelményeket teljesíti.
- Órákra lelkiismeretesen készül, rendszeresen, megbízhatóan dolgozik.
- Nem mindig törekszik képességei maximumát nyújtani.

Változó:

- A tantárgyi követelményeket hullámzóan teljesíti, tanulmányi munkája ingadozó.
- Nem képességeinek megfelelően teljesít.
- Különbözőbb érdeklődést nem mutat, esetenként igénytelen, gyakran figyelmetlen, pontatlan.
- Maximum egy tantárgyból bukik.

Hanyag:

- Megbízhatatlan, figyelmetlen, feladatait nem végzi el.
- Értéktelenség, teljes közöny jellemzi.
- Két vagy több tárgyból bukik.

Az elbírálás további szempontjai

- Az osztályfőnök megfelelő idejű, minőségű és körültekintő előkészítő munka után javaslatot tesz a magatartás és szorgalom jegyekre.
- A magatartás és szorgalom minősítése során a példás jegyhez minden feltételnek teljesülnie kell.
- Ha ennek ellenére nincs egyetértés az osztályban tanító kollégák között a példás minősítés kapcsán, akkor az osztályozó értekezleten szavazással döntenek el a végleges jegyet, melynek során, szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök szavazata duplán számít. A szavazáson az osztályban tanító tanárok vesznek részt.
- A többi minősítésről az osztályfőnöknek joga van döntenie, természetesen a kollégák és a diákok véleményének figyelembevételével.
- Ha a tanuló egy tárgyból bukik – az osztályban tanító tanárok és elsősorban az adott tantárgyat tanító kolléga véleményét meghallgatva – az osztályfőnök dönthet a változó vagy hanyag szorgalomról.

A tantárgyak teljesítésének elbírálása

A tanulónak az adott tantárggyal és tantárgyi modullal összefüggő minden lényeges szóbeli, írásbeli és gyakorlati megnyilatkozását, munkáját, teljesítményét értékeljük. Az értékelés lehet szóbeli, írásbeli, vagy érdemjegyek, osztályzatok általi.

Az értékelés serkentsen folyamatos tanulásra, adjon visszajelzést a tanulóknak, a szülőknek, a pedagógusoknak a követelmények teljesítéséről, a munka minőségéről. Járuljon

hozzá a tanulás, a pozitív teljesítmény rangjának erősítéséhez, a diákok értékrendjének alakításához. Törekedjen objektivitásra, kiszámíthatóságra.

A tanuló tantárgyi érdemjegyeiben, osztályzataiban nem jelenhet meg:

- felszerelés hiánya (kivéve pl. a füzetet, ha abban volt a házi feladat)
- a tanuló tanárral szemben tanúsított magatartása
- órai magatartása

Az egyes tantárgyak követelményrendszerének kidolgozása során törekedni kell az egységesített megközelítésre. A követelményrendszerek kialakítása a munkaközösségek feladata.

Az írásbeli dolgozatokat célszerű pontozni. A feladatok pontozásánál az objektivitás érdekében, igyekezni kell minél kisebb részegységekre bontani a feladatokat.

Minden tantárgy esetében az eredmények értékelése 5-fokozatú skálán történik. Az érdemjegyek 1, 2, 3, 4, 5, az osztályzatok elégtelen, elégséges, közepes, jó és jeles minősítésűek lehetnek.

A hit- és erkölcsstan tantárgy értékelése és minősítése a hitoktatók által meghatározott módon történik.

Egy tanuló félévente minimálisan annyi érdemjegyet kell, hogy kapjon, mint a heti óraszám kétszerese, de legkevesebb hármat.

Azt a módot, ahogyan a számonkérések százalékos eredményeit érdemjeggyé váltja a tanár az év elején ismertetni kell a tanulókkal.

Az előre bejelentett témazáró dolgozatok érdemjegyei kétszeres súlyozással számítandók be a félévi és az év végi osztályzatokba.

Az év végi osztályzat kialakításánál az egész tanév érdemjegyeit figyelembe kell venni.

A kiemelkedően jó tanulmányi munkát végző diákok a szaktanár javaslatára tantárgyi dicséretet, a nevelőtestület javaslatára általános dicséretet kapnak, melyek a félévi értesítőbe és a bizonyítványba is bekerülnek. Általános dicséretben a kitűnő tanulmányi eredményt és legalább három tantárgyi dicséretet elérők részesülhetnek, amennyiben ahhoz a nevelőtestület hozzájárul.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, arányai, pótlásának szabályai

Az írásbeli beszámoltatások formái a tantárgyak jellegéből következően változatosak: témazáró dolgozatok, értekezések, esszék, feladatmegoldások, anyanyelvi és idegen nyelvi tesztek, tesztlapok, tudásmérő lapok, példamegoldások.

A témazáró dolgozatok írásának tényét és időpontját legalább egy héttel előtte tudatni kell a tanulókkal.

Egy nap legfeljebb két témazáró dolgozat íratható. Ezt a tanulók jelzése alapján a szaktanárok hangolják össze, szükség esetén az osztályfőnök koordinálásával. El kell érni, hogy ne torlódjanak össze az írásbeli dolgozatok. A szaktanárok a nagyobb témazáró, értekező dolgozatokat három, az egyebeket két héten belül adják vissza értékeléssel a tanulóknak. A témazáró dolgozatokat, a félévi, tanév végi és év eleji felméréseket mindenkor rendszerező ismétlésnek, összefoglalásnak kell megelőzni.

A témazáró dolgozat feladatainak kialakításánál felsőbb évfolyamokon figyelembe kell venni az érettségi követelményeket, korábban a 6. 8. és 10. évfolyam kompetenciamérésének tapasztalatait, s a tantervek követelményeit. A feladatokban a tételes ismeretek tudása mellett különös figyelmet kell fordítani a szövegértésre, a meglévő ismeretek alkalmazására, a logikus gondolkodásra, illetve a tanuló máshonnan szerzett, meglévő ismereteinek alkalmazási lehetőségeire. Különösen a 11-12. évfolyamon gondot kell fordítanunk arra, hogy minden olyan írásbeli számonkérési formát gyakoroltassunk, amellyel tanítványaink a kétszintű érettségi vizsgán találkozhatnak (esszé, teszt, grafikon-, forrás- és táblázatelemzés stb.).

Az írásbeli feleltetés többi formája (dolgozat, röpdolgozat) előzetes bejelentés nélkül akkor alkalmazható, ha az, az előző óra anyagából történik. A több leckéből álló írásbeli felelet esetén a tanulókat legalább az előző órán figyelmeztetni kell.

Hosszabb mulasztás esetén lehetőséget kell adni a tananyag pótlására, s csak azután számoltatható be a tanuló az adott anyagból.

Az otthoni írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Alapelvei: célszerűség, arányosság, elmélyítés és gyakorlás, az elmélet és gyakorlat helyes aránya, egyensúly. Adjon elegendő lehetőséget és kötelezettséget a gyakorlásra, a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség javítására.

A hétvégére és tanítási szünetekre ne legyen több házi feladat, mint egyéb napokon.

A tanév időbeosztása

A tanév utolsó hete a gimnáziumban speciális tanítási rend szerint zajlik:

- a 6; 8; 10. évfolyamos tanulók osztályvizsgákra készülnek, és azokon vesznek részt.
- a 9. évfolyam választható erdei iskolai programot teljesít
- a 11. évfolyam választható vízi jártassági- és vízi közlekedési és életmentési tanfolyamon vesz részt.
- az 5., 7. évfolyamosoknak egyedi heti órarend szerint iskolai foglalkozása van. Törekszünk azonban az 5., 7. évfolyamosok számára is olvasó tábor szervezni.
- A 9. és 11. évfolyam azon tanulói, akik nem táboroznak, szintén egyedi heti órarend szerint tanulnak a gimnáziumban.

A fentiekből következően az egyes tantárgyak és modulok helyi tantervei évi 36 tanítási hétre készültek.

Fegyelmező intézkedések és fokozataik

- szaktanári, osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés
- szaktanári, osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés
- írásbeli osztályfőnöki intő
- írásbeli osztályfőnöki megrovás
- írásbeli igazgatói intő
- írásbeli igazgatói megrovás

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A fegyelmi eljárást az iskola fegyelmi bizottsága folytatja le, jogszabályban előírtak alapján, illetve saját szervezeti és működési szabályzata szerint.

A fegyelmező intézkedések alkalmazásakor a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyától függően – el lehet térni. Ennek részleteit a fegyelmi szabályzat tartalmazza.

Tantervi óraháló (NAT 2020. szerinti)

<i>Évfolyam</i>	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4	3	4	4	5
matematika	4	4	4	4	3	3	3	4
történelem	2	2	2	2	2	2	3	4
állampolgári ismeretek				1				1
hon- és népismeret	1							
etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1				
természettudomány	2						2	
kémia		1	1	2	2	1		
fizika		1	1	2	2	3		
biológia		1	2	1	2	3		
földrajz		1	2	1	2	1		
első élő idegen nyelv	5	5	5	5	5	5	5	5
második idegen nyelv					3	3	4	4
művészetek							1	
ének-zene	2	1	1	1	1	1		
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1		
dráma és színház			1					
mozgóképkult. és médiaismeret								1
technika és tervezés	1	1	1					
digitális kultúra	1	1	1	1	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályf.)	1	1	1	1	1	1	1	1
faktok, érettségire történő felkészítés	-	-	-	-	1+1*	1+1*	3+3	3+3
kötelező óraszám	28	28	30	30	34	34	34	34
emelt szintű oktatás miatt tervezhető órák száma	2	2	2	2	2	2	2	2
összes órák emelt képzéssel	30	30	32	32	34**	34**	36	36

* szabadon választható (** a szabadon választható órák nélkül)

Érvényességi rendelkezések

A pedagógiai program határozatlan ideig érvényes. A pedagógiai program és a módosításai az elfogadása napjától, a tantárgyi struktúrát is érintő részek az elfogadást követő tanévtől, felmenő rendszerben kerülnek bevezetésre.

Közzététel

A pedagógiai programból egy-egy példányt el kell helyezni

- az intézmény könyvtárában,
- a tanári szobában,
- az iskolatitkárnál,
- az irattárában,
- elektronikusan az intézmény weblapján,

egy példányt pedig el kell juttatni a fenntartónak.

Mellékletek

1. sz. melléklet: Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

Akcióterv és megvalósulás

Az esélyegyenlőség előmozdítása arra irányul, hogy a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók valóban élni tudjanak a számukra is nyitott lehetőségekkel. Az esélyegyenlőség biztosítása és az esélyegyenlőség előmozdítása egymást kiegészítő célokat jelölnek meg. Az esélyegyenlőség akkor érvényesül, ha mindkét cél egyszerre teljesül az iskolai tevékenységek során.

Esélyegyenlőségi kockázatot magukban hordozó tevékenységek:

Nyílt nap megrendezése, tájékoztatás

- Felhívás közzététele a nyílt napról minél szélesebb körben: sajtóban, helyi médiában
- A város általános iskoláiban szülői értekezleten történik tájékoztatás
- A nyílt napon bemutatjuk képzési rendszerünket, iskolánk életét.
- Testi, érzékszervi fogyatékos tanuló kérésére előzetes egyeztetés alapján külön is bemutatjuk iskolánkat.

Felvételi

- Központi felvételi eljárás keretében történik.
- Testi, érzékszervi fogyatékos tanuló a szakértői véleményben megjelölt módon vesz részt a felvételi eljárásban (elektronikus segédeszköz, nagyított feladatlap, megnövelt időkeret stb.)

Beiratkozás

- Az új növendékek számára külön kijelölt napon történik.
- A beiratkozás alkalmával számba vesszük a HHH, HH és az SNI tanulókat, megismerjük egyéni helyzetüket, bevonjuk az őket megillető támogatásokba. (menza)

Tanítás-tanulás

- Az oktatás szervezése szegregációmentes.
- Iskolánkban a HHH, HH és SNI tanulók integrált oktatásban vesznek részt. Előmenetelüket az oszt. fő. az érintett szaktanárok közösségével havonta értékeli, a GYIV-felelőst tájékoztatja, a szülővel folyamatos kapcsolatot tart.
- Az SNI tanulók részére pedagógiai célú fejlesztő foglalkozásokat szervezünk, melyeket egyéni fejlesztési naplóban rögzítünk. A szakértői véleményben javasolt segítséget, eszközöket biztosítjuk.

Értékelés

- Az értékelés gyakorlata a PP-ben leírt elvek szerint történik.
- A szaktanárok lehetőség szerint az értékelés ösztönző formáit alkalmazzák.

- Az SNI tanulók esetében a szakértői vélemény alapján egyes értékelési formák módosulhatnak, illetve mentességet kaphatnak.

A tananyag kiválasztása

- A tananyag kiválasztását és a követelményrendszert az iskola helyi tanterve rögzíti.
- A tananyag elsajátításához és a követelmények teljesítéséhez a szaktanárok differenciált módszerekkel nyújtanak támogatást a HHH és SNI tanulóknak.

Továbbtanulás, pályaorientáció

- Reális önértékelés kialakítása, adottságoknak és képességeknek megfelelő pályaorientáció.

Tanórán kívüli foglalkozások

- Szakkörök, művészeti tevékenység, sport irányában motiváció ébresztése a hátrányos helyzetű tanulók körében is, tehetségüknek megfelelően.

Könyvtár használata, internet-hozzáférés

- Könyvtári foglalkozásokon a tanulók megismerik a könyvtár használatát, lehetőségeit, szakszerű segítséget kapnak. Az olvasóteremben biztosított az internet-hozzáférés. (wifi)

Diákélet, szabadidős tevékenység

- A tanulói közösségek szemléletének formálása, a közösségi kohézió fejlesztése annak érdekében, hogy a HH tanulók is szívesen vegyenek részt társas rendezvényeken. Szociális hátrányok kompenzálása
- Tankönyvtámogatás, étkezési kedvezmény biztosítása az arra jogosult tanulóknak. Segélyek, ösztöndíjak megszerzésének előmozdítása.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók nyilvántartása és segítése

- Nyilvántartásukat a GYIV felelős tanár végzi, személyes kapcsolattartással tájékozódik életükről, iskolai közérzetükről. A felmerülő problémák megoldása érdekében lépéseket tesz.

Az SNI tanulók iskolánkban történő integrált oktatását külön program írja le.

2. sz. melléklet: Egészségnevelési, egészségfejlesztési program

Az egészségnevelés céljai és feladatai

- Az egészségnevelés célja, hogy a tanulók korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az egészségük védelme érdekében. Ismerjék fel azt, hogy milyen összefüggés van az életmód, a viselkedés és az egészségi állapot között.
- Nyújtsunk segítséget abban, hogy a tanulók helyesen értelmezzék azt a tényt, hogy az egészség megőrzése egyéni tetteken, választásokon, személyközi kapcsolataik minőségén is múlik.
- Ismertessük meg a tanulókkal az egészségi állapot szempontjából fontos viselkedésmódok, szokások kialakulását, feltételeit, valamint az ezeket befolyásoló tényezőket. Adjunk támpontokat, értelmezési kereteket az életmódbeli döntések meghozatalához, ezzel is egyes, az egészséget támogató magatartásformák, megoldási módok alternatívaként jelenjenek meg mindennapi életükben.
- Nyújtsunk segítséget a tanulóknak abban, hogy készség szintjén alkalmazzák azokat a megküzdési stratégiákat, amelyek alkalmazásával megőrizhetik, illetve újrateremthetik életük egyensúlyát.
- A tanulók ismerjék a testnevelés és sport egészségügyi és prevenciós értékeit.
- Váljon a rendszeres fizikai aktivitás magatartásuk részévé, a tanulók rendszeresen fejlesszék edzettségüket és az ellenálló képességüket.
- Ismerjenek és önállóan hajtsanak végre relaxációs gyakorlatokat.
- A mentálhigiénés nevelési célkitűzéseink: a viselkedést, az életvitelt, a személyiséget formáljuk a pozitív értékek el- és befogadására, a jó erkölcsre, az egészséges életmódra.
- Az egészségnevelés iskolai feladata különösen a primer prevenció: az egészséget támogató életmód gyakorlására és a környezeti károsító tényezők kiiktatására irányuló erőfeszítéseket jelenti.
- A egészségnevelés célja, hogy alkalmassá tudjuk tenni a tanulók személyiségét arra, hogy ne legyen szükségük élvezeti és kábítószerekre a problémáik elfeledéséhez, képesek legyenek érzelmi egyensúlyuk megtartása mellett ezek megoldására.
- Tudatosítsuk a tanulóknak, hogy az egészséges életmód igen sokféle lehet: mindig az aktuális élethelyzettől, kulturális, etnikai, társadalmi csoport hovatartozástól függően mérlegelhető és értékelhető egy adott életmód, szokásrendszer minősége.

Az egészségnevelés színterei az iskolánkban

Osztályfőnöki órák

Az osztályfőnöki órákon kiváló alkalom nyílik a tanulók egészségnevelésére

Szaktárgyi órák

A tanítási órákon (pl. testnevelés, biológia, fizika, kémia stb.) a szaktárgyi ismeretekhez integrálhatók az egészségnevelés vonatkozásai.

Osztályvizsgálatok

Az osztályvizsgálatok alkalmával az iskola orvosának és védőnőjének lehetősége van arra, hogy a tanulóknak – egyenként, személyre szabottan – fejlesszék az egészségkultúráját.

A tanítási órákon kívüli foglalkozások

A délutáni szabadidős sportfoglalkozásokon, sportversenyeken kiváló lehetőség nyílik az egészséges életmód gyakorlati alkalmazására

Az iskolai sport- és túranap

A hagyományosan megrendezésre kerülő sport- és túranapok egészségfejlesztő hatását a szabadidő kulturált, hasznos és eltöltésén keresztül fejti ki.

Iskolai táborok

A szervezett táborok (erdei iskola, sítáborok, vízi táborok) komoly segítséget nyújtanak a tanulóknak az egészséges életvitel, a pozitív magatartásformák, kialakításához.

Gyógytestnevelési órák

Szakképzett gyógytestnevelők segítségével a különböző mozgásszervi elváltozásokkal rendelkező tanulók egyénre szabott mozgásfejlesztésben vesznek részt

Előadások, „megbeszélések”

A tanulók szervezett keretek között vehetnek részt az egészségneveléssel kapcsolatos előadásokon és megbeszéléseken, ahol a külső szakemberek és a kortárssegítők igyekeznek az egészségfejlesztés üzenetét eljuttatni

Iskola egyéb színterei

Az iskola büfé kínálata az egészséges táplálkozás elveinek feleljen meg.

Feladataink az egészségfejlesztés területén

- A diákok az egészségfejlesztés terén szerzett ismereteik, készségeik és jártasságaik birtokában ismerjék fel a kiegyensúlyozott életmód és életvitel jelentőségét saját egészségük szempontjából. Ismerjék az egészségfejlesztéssel összefüggő alapfogalmakat, különös tekintettel az egyéni felelősség jelentőségére.
- A tanulók legyenek tisztában azzal, hogy az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szellemi és szociális jól-lét állapota, valamint, hogy a mindennapi életvezetés, az életmódbéli szokások fogják döntő mértékben meghatározni későbbi egészségi állapotukat, életkilátásaikat.
- Tudjanak különbséget tenni a „kockázatos” és „veszélyes” dolgok, tevékenységek között. Ismerjék fel az egészséget veszélyeztető magatartásformákat, valamint azokat az élethelyzeteket, amelyek választások elé állíthatják őket.
- Legyenek tisztában a dohányzás, az alkohol és a kábítószer fogyasztás egészségi, jogi és társadalmi következményeivel. Tudjanak különbséget tenni a kábítószer is tartalmazó gyógyszerek használata és visszaélészerű fogyasztása között.
- Ismerjék a sexualitás társadalmi vonatkozásait, a nemi és családi szerepek jellegzetességeit, legyenek tisztában a szexuális élet alapvető higiéniájával.
- Rendelkezzenek olyan kommunikációs készségekkel, amelyek segítik őket az egészségüket támogató döntések meghozatalában, valamint társas kapcsolataik „karbantartásában”, konfliktusaik kezelésében.
- Ismerjék fel a kiegyensúlyozott táplálkozás alapvető jelentőségét az egészségi állapot fenntartásában.
- Legyenek tudatában az aktív életmód által kínált előnyöknek, elsősorban a mindennapi mozgás kedvező élettani hatásának, valamint saját fizikai képességeik megőrzésében játszott fontosságának. Ugyancsak lássák be az aktív életvitel a személyközi kapcsolatokban és az önbecsülésben betöltött szerepét.

- Éljk át a szűkebb és tágabb környezetért vállalt felelősség érzését, ismerjék fel egyéni lehetőségeiket a természetvédelem területén.
- A tanulók életigenlő, az egészséget saját értékrendjükben kiemelt helyen kezelő személyiséggé váljanak a testkultúra eszközeinek (testgyakorlatok, mozgásos játékok, sportági tevékenységek és az ezekhez kapcsolódó intellektuális ismeretek), valamint a természet egészségfejlesztő tényezőinek együttes hatásai által.
- Meg kell tanulniuk levezetni érzelmi feszültségeiket, kezelni a stresszhelyzeteket, el kell igazodniuk kapcsolatrendszerükben.
- Határozott célok megfogalmazását követően képesek legyenek azok megvalósítására, törekedjenek az egészséges és boldog életvitelre.
- Ki kell alakítaniuk magabiztos fellépésüket, önbizalmukat, hogy ellen tudjanak állni, nemet tudjanak mondani a negatív befolyásolásnak.

A tanulók fizikai állapotának mérése

- A tanulók a testnevelés órákon minden tanévben teljesítményfelmérésen vesznek részt
- A tanulók minden tanévben orvosi vizsgálaton vesznek részt, amelyet az iskolaorvos és az iskolai védőnő végez.

Az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismereteket a nyolcosztályos képzésben részt vevő diákjaink a 7-8. évfolyamon, a négyosztályos képzésben részt vevők a 9. évfolyamon osztályfőnöki órák keretein belül sajátítják el. A felkészítést a védőnő tartja. Az érdeklődő diákok számára az iskola védőnője délutáni szakköri foglalkozásokat is tart a témában, ahol versenyfelkészítés is zajlik.

3. sz. melléklet: A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályai

A vizsgák követelményei

Az iskola helyi tantervében évfolyamonként meghatározott ismeretanyagot öleli fel és ennek tudását követeli meg a tanulóktól.

Az értékelés rendjét a munkaközösség a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák fajtái és időpontjuk, illetve lebonyolításuk módja

- (1) Osztályozóvizsga: A félévi és az év végi osztályozó értekezletet megelőző héten, illetve október 1. és 15., és április 15 és 30. között. Az osztályozó vizsgára az igazgató más időpontot is kijelölhet.
- (2) Javítóvizsga: augusztus 15 és 31. között, kijelölt időpontban. Javítóvizsgára az igazgató más időpontot is kijelölhet.
- (3) Különbözeti vizsga: az osztályozóvizsga időpontjaiban. A különbözeti vizsgára az igazgató más időpontot is kijelölhet.
- (4) Pótló vizsga: egyéni elbírálás alapján igazgatói döntéssel tehető le, abban az esetben, amennyiben a tanuló fel nem róható okból maradt távol az előző vizsgák valamelyikéről és erről igazolással szolgál.
- (5) Osztályvizsga: a 6., 8. és 10. tanév végén előírt átfogó megméréstetés.

Az (1)-(4) vizsgafajták definícióját, illetve lebonyolításának módját jogszabály határozza meg, ideértve

- a vizsgák céljára,
- vizsgabizottság összetételére,
- az írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgarészek szabályaira,
- a vizsga értékelésére és
- dokumentálására
- vonatkozó előírásokat.

Ezek az előírások az érettségi vizsga megszervezésére vonatkozókkal azonosak.

Az egyes vizsgatárgyak követelményei és részei

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Vizsgatárgyak részei

- Magyar nyelvtan
 - Irodalom
- írásbeli
szóbeli vizsga

• Történelem	szóbeli vizsga
• Etika	szóbeli vizsga
• Idegen nyelv	írásbeli + szóbeli vizsga
• Matematika	írásbeli (elégtesen írásbeli esetén az érettségi szabályai szerint) szóbeli vizsga
• Fizika	írásbeli vizsga
• Kémia	írásbeli vizsga
• Biológia	írásbeli vizsga
• Földrajz	szóbeli vizsga
• Vizuális kultúra	gyakorlati vizsga
• Ének-zene	gyakorlati vizsga + szóbeli vizsga
• Digitális kultúra	gyakorlati vizsga
• Testnevelés	gyakorlati vizsga

Az osztályvizsgák eljárásrendje

Az osztályvizsgák célja

- újabb esélyt adni az addigi tananyag elsajátítására, illetve a tudás elmélyítésére,
- hosszabb időszakot felölelő tananyag átfogására való képesség kialakítása,
- a vizsgarutin gyarapítása,
- az érettségihez hasonló, bizottság előtt történő megnyilvánulás gyakorlása,
- objektív képet nyújtani az elvárható tudásszinthez képesti felkészültségről, az érettségi követelményeihez viszonyítva

Mi nem céljuk:

- a tanári teljesítményben mutatkozó esetleges hiányosságok pellengérré tüzése,
- a gyermek megjutalmazása érdemtelenül ajándékozott jó jegyekkel.

Írásbeli vizsgák

- (1) A dolgozatokat a munkaközösség-vezető, vagy az iskolavezetőség által felkért kolléga állítja össze.
- (2) A dolgozatokhoz részletes javítási útmutató készül.
- (3) A dolgozatfeladatok azoknak a korábbi (középszintű) érettségi feladatok köréből tűzhetők ki, amelyek megoldása az adott évfolyam valamennyi tanulójától elvárható. A javítási útmutató ezeknek a feladatoknak az érettségi javítási útmutatójából állítható össze. A javítás alapelvei az érettségi dolgozatokéival azonosak (részpontszám, tévesztés stb.)
- (4) A dolgozatok és a javítási útmutatók összeállítását a munkaközösség-vezető, vagy az iskolavezetőség által felkért személy ellenőrzi és ellenjegyzi.
- (5) A dolgozatok megírása anonim módon történik, kijavításuk a tantárgyat tanítók azon csoportjának feladata, akik a feladatellátási tervben más feladatot nem kapnak.

- (6) A javítási útmutatót a dolgozatok megírását követően közzé kell tenni.
- (7) Célszerűnek tűnik a javítást (a felvételi dolgozatokéhoz hasonlóan) egyszerre és közösen elvégezni.
- (8) A kijavított dolgozatokat a dolgozat írója tekintheti meg.
- (9) A megtekintésen a diák lefényképezheti dolgozatát, hogy összevethesse a javítási útmutató előírásaival.
- (10) A felülbírálati kérelmet, a megtekintést követő napon, írásban adhatja le a dolgozat írója.
- (11) A felülbírálati kérelmeket a munkaközösség-vezető, vagy az iskolavezetőség által felkért személy bírálja el.
- (12) A vizsgadolgozat eredménye az előbbi aktussal véglegessé válik.

Szóbeli vizsgák

- (1) Legalább kétfős bizottság előtt folynak.
- (2) A vizsgarészek összetétele és az eredmények értékelése az adott tantárgy tekintetében egységes.

A gimnáziumi tanulmányok érettségi vizsgával zárulnak. Az érettségire jelentkezők számára a vizsgákat az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően az iskola szervezi.

Az iskolánk által szervezett év végi vizsgának az eredménye a bizonyítványba kerülő év végi osztályzatot nem befolyásolja, de önálló érdemjegyként bekerül az év végi bizonyítványba. A magasabb évfolyamba lépés feltétele a legalább elégséges szintű vizsgaeredmény minden vizsgatantárgyból.

Sikeres előrehozott osztályozó vizsga esetén a tantárgy adott évfolyamú foglalkozásainak látogatásától a tanuló mentesül.

Vizsgatantárgyak

A hatodik, a nyolcadik és a tízedik osztály végén a kerettantervvel összhangban megfogalmazott tantárgyi követelmények teljesítéséről tantárgyi vizsgákon kell számot adni. A vizsgák követelményeit az érintett munkaközösségek határozzák meg.

- A hatodik év végén: matematika, idegen nyelv
- A nyolcadik év végén: matematika, idegen nyelv, magyar nyelv
- A tízedik év végén: matematika, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv és egy választott tantárgy (biológia, kémia, fizika, földrajz, digitális kultúra, vizuális kultúra, testnevelés vagy második idegen nyelv). A vizuális kultúra és a testnevelés akkor választható, ha a tanuló fakultációs foglalkozáson a 10. évfolyamon tanulta a tárgyat.

Legitimációs záradék

A szakmai munkaközösség véleményezési nyilatkozata

A Gyöngyösi Berze Nagy János Gimnázium **szakmai munkaközössége** az intézmény **pedagógiai programjával** kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Gyöngyös, 2023. augusztus 31.

.....
szakmai munkaközösség vezető

A fenntartó jóváhagyó nyilatkozata

Az Nkt. 83. § (2) g) pontja értelmében a Gyöngyösi Berze Nagy János Gimnázium **pedagógiai programját** a mai napon jóváhagyom.

Hatvan, 2023. augusztus 31.

.....
tankerület képviselője
Hatvani Tankerületi Központ

A **pedagógiai program** 2023. szeptember 1-től hatályos.

.....
igazgató